EXEMPTIONS FROM BATTLE

MICHAEL HATTIN I michaelh@pardes.org.il

Ancient and Modern Dilemmas

Under what circumstances may someone be exempt from battle? How might this impact on the troops that remain? These questions have been asked by Jewish tradition since ancient times and continue to be asked, perhaps with greater urgency, even today. We will carefully study the innocuous Torah passage that introduces the subject and then follow the heated discussion that ensues, up until the present day.

1) דברים פרק כ

אַ פִּי-תֵצֵא לַמִּלְחָמָה עַל-אֹיְבֶּךְ, וְרָאִיתָ סוּס וָרֶכֶב עַם רַב מִמְּדְּ--לֹּא תִירָא, מֵהֶם: פִּי-ה׳ צֱלֹקִיךְּ עָמָּדְ, הַמֵּעַלְךְּ מֵצֶלְךְ מֵצֶלְרְ מִצְלְיִם בֹּ וְהָיָה, כְּקָרְבְּכֶם אֶל-הַמִּלְחָמָה; וְנְגַּשׁ הַכֹּהֵו, וְדְבֶּר אֶל-הָעָם גֹּ וְאָמַר אֲלֵהֶם הָפַּמַעְלְךְּ מֵצֶלְרְצוּ--מִפְּנֵיהֶם בֹּיוֹם לַמִּלְחָמָה עַל-אֹיְבִיכֶם; אַל-יֵרַדְּ לְבַבְּכֶם, אַל-תִּירְאוּ וְאַל-תַּחְבְּים לָכֶם עִם-אֹיְבִיכֶם, לְהוֹשִׁיע וְאַל-תַּעְרְצוּ--מִפְּנֵיהֶם דֹּ כִּי ה׳ צֱלֹקִיכָם, הַהֹלֵדְ עִפֶּכֶם--לְהִלְּחֵם לָכֶם עִם-אֹיְבִיכֶם, לְהוֹשִׁיע אֶתְּכֶם הֹּ וְדְבָּרוּ הַשִּׁטְרִים, אֶל-הָעָם לֵאמֹר, מִי-הָאִישׁ אֲשֶׁר בָּנְה בַּיִת-חָדָשׁ וְלֹא חְלְלוֹ--יֵלֵדְּ, וְיָשֹׁב לְבֵיתוֹ: בֶּן-יָמוּת, בַּמִּלְחָמָה, וְאִישׁ אֲחֵר, יְחַלְּלֶנוּ זֹּ וּמִי-הָאִישׁ אֲשֶׁר-אַרַשׁ אִשֶּׁה, וְלֹּא לְקָחָהּ--יֵלֵדְ, וְיָשֹׁב לְבֵיתוֹ: בֶּּן-יָמוּת, בַּמִּלְחָמָה, וְאִישׁ אֲחֵר, יְחַלְּלֶנוּ זֹּ וּמִי-הָאִישׁ אֲשֶׁר-אֵרַשׁ אִשָּׁה, וְלֹא לְקָחָהּ--יֵלֵדְ, וְיָשֹׁב לְבֵיתוֹ: בֶּּן-יָמוּת, בַּמִּלְחָמָה, וְאִישׁ אֲחֵר, יִּחְלְּלֶנוּ זֹּ וֹמִי-הָאִישׁ אֲשֶׁר-אַרַש לְדָבֵר אֶל-הָעָם, לְדָבָּר אֵל-הָעָם, וְאִישׁ אֲחֵר, יְקּלְנִינוּ הֹ וְלִיבָּר אֵל-הָעָם, וְאִישׁ אֲחָר, וְלִשׁ לְבֵבוּ הֹתְיִים, לְדַבֵּר אֵל-הָעָם, וְנִישׁר לְבֵב אָחִיו, בִּלְבָבוֹ .טּ וְהָיָה בְּכִּלֹת הַלְּבָבוֹ .טּ וְהָיָה בְּכִבּלת: בְּיִת הְלָבָבוֹ .טּ וְהָיְהַ בְּעָב, וְלִישׁ אַבָּיתוֹ: בְּנְילִב בְּתְיוֹים, לְּדָבֵּר אֵל-הָעָם; וּפָּקְדוּ שָּׂרֵי צְבָאוֹת, בְּרֹאשׁ הָעָם .

1) Deuteronomy - Chapter 20

1 When you take the field against your enemies, and see horses and chariots—forces larger than yours—have no fear of them, for the Lord your God, who brought you from the land of Egypt, is with you. 2 Before you join battle, the priest shall come forward and address the troops. 3 He shall say to them, "Hear, O Israel! You are about to join battle with your enemy. Let not your courage falter. Do not be in fear, or in panic, or in dread of them. 4 For it is the Lord your God who marches with you to do battle for you against your enemy, to bring you victory." 5 Then the officials shall address the troops, as follows: "Is there anyone who has built a new house but has not dedicated it? Let him go back to his home, lest he die in battle and another dedicate it. 6 Is there anyone who has planted a vineyard but has never harvested it? Let him go back to his home, lest he die in battle and another harvest it. 7 Is there anyone who has paid the bride-price for a wife, but who has not yet married her? Let him go back to his home, lest he die in battle and another marry her." 8 The officials shall go on addressing the troops and say, "Is there anyone afraid and disheartened? Let him go back to his home, lest the courage of his comrades flag like his." 9 When the officials have finished addressing the troops, army commanders shall assume command of the troops.

2) שם - פרק כח

כט וְהָיִיתָ מְמֵשֵּׁשׁ בַּצְהֶרַיִם, כַּאֲשֶׁר יְמַשֵּׁשׁ הַעוּר בְּאֲפֵלָה, וְלֹא תַצְלִיחַ, אֶת-דְּרְכֶידּ; וְהָיִיתָ אַדּ עָשׁוּקּ וְנְזוּל, כָּל-הַיָּמִים--וְאֵין מוֹשִׁיעַ .ל אִשְּׁה תְּאָרֵשׁ, וְאִישׁ אַחֵר ישגלנה (יִשְׁבָּבֶנָה)--בַּיִת תִּבְנָה, וְלֹא- תְּלֵבֶנָה) בּיִת תִּבְנָה, וְלֹא תַּאַרֵל מְנְּנִיה, וְלֹא תַּאַרֵל מִנְּנִידְ, וְלֹא תַאֹכֵל מִמְּנוּ--חֲמֹרְדְּ נְּזוּל מִלְּבָנִידְ, וְאֵין לְדְּ מוֹשִׁיע. וְלֹא בָשׁוּב לָדְ; צֹאַנְּדְּ נְתָנוֹת לָאִיָבִיךְ, וְאֵין לְדְּ מוֹשִׁיע.

2) Ibid - Chapter 28

29 You shall grope at noon as a blind man gropes in the dark; you shall not prosper in your ventures, but shall be constantly abused and robbed, with none to give help. 30 If you pay the bride-price for a wife, another man shall enjoy her. If you build a house, you shall not live in it. If you plant a vineyard, you shall not harvest it. 31 Your ox shall be slaughtered before your eyes, but you shall not eat of it; your ass shall be seized in front of you, and it shall not be returned to you; your flock shall be delivered to your enemies, with none to help you.

3) ירמיהו - פרק כט

אַןאֵלֶּה דִּבְרֵי הַפַּבֶּר, אֲשֶׁר שָׁלַח יִרְמְיָה הַנָּבִיא מִירוּשָׁלֶם--אֱל-יֶתֶר זִקְנֵי הַגּּוֹלָה, וְאֶל-הַכּּהֲנִים וְאֶל-הַבִּיאִים וְאֵל-כָּל-הַעָם, אֲשֶׁר הָגְלָה נִבוּכַדְגַאצַר מִירוּשַׁלַם, בָּבֶלָה בּ אַחֵרִי צֵאת יִכְּוָיָה-הַמְּלֵדְּ הַנְּבִיאִים וְאֵל-כָּל-הַעָם, אֲשֶׁר הַגְלָה נְבוּכַדְגַאצַר מִירוּשַׁלַם, בָּבֶלָה בּ אַחֵרִי צֵאת יִכְּוָיָה-הַמְּלֵדְּ

EXEMPTIONS FROM BATTLE

MICHAEL HATTIN I michaelh@pardes.org.il

וְהַבְּרִירָה וְהַפְּרִיסִים שְׂבֵי יְהוּדָה וִירוּשָׁלֵם, וְהָחָרָשׁ וְהַמַּמְבִּר--מִירוּשָׁלָם גֹּבְּיָד אֶלְעָשָׂה בֶּן-שָׁפְּו, וּגְמַרְיָה בֶּן-חִלְקִיָּה: אֲשֶׁר שָׁלַח צִדְקִיָּה מֶלֶּה-יְהוּדָה, אֶל-נְבוּכַדְגָאצַר מֶלֶּהְ בָּבֶלָה לֵאמֹר הֹ בְּבָּיָה בֶּבְיָה לִאמֹר הֹ צְּבָ-אוֹת, אֱלָהַי יִשְּׂרָאֵל: לְכָל-הַגּוֹלֶה--אֲשֶׁר-הְגְּלֵיתִי מִירוּשְׁלַם, בָּבֶלָה הַ בְּנוּ בְּתִּים, וְשֵׁבּוּ, וְמִבְּיָה בְּנִים וּבְּנוֹת, וְאְכְלוּ אֶת-בְּּרְיָן וֹ קְחוּ נָשִׁים, וְחֹוּלִידוּ בְּנִים וּבְנוֹת, וּקְחוּ לִבְנִיכֶם נָשִׁים וְאֶת-בְּנוֹת; הְּבָּוֹת, וְקְחוּ לְבְנֵיכֶם נְשִׁים וְאֶת-בְּנוֹת; וְּרְבוּ-שָׁם, וְאַל-תִּמְעְטוּ זֹּ וְדְרְשׁוּ אֶת-שְׁלוֹם הָעִיר, אֲשֶׁר הִגְּנִיתְי שְׁנְה לָבֶם שְׁמָּה, וְהְתְפַּלְּלוּ בַעְדְהּ, אֶל-הִי: כִּי בִשְׁלוֹמָה, יְהְיֶה לָכֶם שְׁלוֹם חֹ בִּיְר, אֲל-תַּמְבִים אֲשֶׁר -בְּקַרְבְּכֶם, וְקֹסְמֵיכֶם; וְמְלְבִּים, וְאַל-תִּשְׁמְוּ, אֶל-חַלּמֹתִיכֶם, אֲשֶׁר-בְּקַרְבְּכֶם, וְקֹסְמֵיכֶם; וְאַל-תִּשְׁמְוּ, אֶל-חַלמתִיכֶם, אֲשֶׁר-בְּקַרְבְּכֶם, וְקֹסְמֵיכֶם, וְמְלְמְתִים, נְאָב-הי. לֹשְׁכָּוֹ בְּבָּעִים שְׁנָה, אֶפְלְד אֶתְכֶם; וַהְקִמְתֹּה עֲלֵיכֶם, אֶת-דְּבָּרִי הַשּׁב, לְהָשִׁיב שְׁנָה, אֶבְּלִים הַיָּב, לְהִשִּבְּר שְׁבָּת, אֶבְלְר שִּבְּעִים שְׁנָה, אֶבְּלְד אֶתְכֶם; וַהְקִמֹתִי עֲלֵיכֶם, אֶת-דְּבָּרִי הַשּׁב, לְהָשִׁה, אָבְּלִים בְּעָּים שְׁנָה, אֵבְּקֹד אֶרְכֶם; וַהְקִמֹתִי עֲלֵיכֶם, אֶת-דְּבָּרִי הַשּׁוֹב, לְהָשִׁר בּבְּיִים שְׁנָה, אֵבְּקֹד שְּנְה בְּנִבְים וְנְהַקְמֹתִים שְׁנָה, אֵבְּלְד אֶתְכֶם; וַהְקְמֹתְית עְלֵיכָם, אֶת-דְּבָּרִי הַשּׁוֹב, לְהָשִׁר שִּנְה בְּנִים בְּבְּלִי שְּבָּר שְׁבְּבִּל שְׁבָּת שְׁנָה, אֶבְּלְד אָרְבְּי הַשְּלְתִים בּי, וַהְבְּתְית בְּיל בִּיל בְּבָל שְּבְּבְל שְּבָּת שְּנְהְיבְּים שְּבָּת שְּבְּיל שְּבְּבְּל שְּבְּיבְים שְּבָּר שְּבְּים בְּבְיל שְּבְּבְּיל שְּבְּיל בְּיבְים בְּבְּל שִׁבְּים בְּיִבְּים בְּבְּל שְּבְּבְיל שְּבְּים בְּיִבְים בְּבְּל שְּבְּיל בְיִבְּים בְּבְּים בְּיִים בְּבְּל שְּבְּבְים בְּיִים בְּעִּים בְּבְּיִים בְּיִים בְּבְּיִים בְּיִים בְּבְּיִים בְּיִבְּים בְּיִים בְּיִבְּים בְּיִים בְּיִבְּים בְּיִים בְּיִים בְּבְּים בְּיִים ב

3) Jeremiah - Chapter 29

1 This is the text of the letter which the prophet Jeremiah sent from Jerusalem to the priests, the prophets, the rest of the elders of the exile community, and to all the people whom Nebuchadnezzar had exiled from Jerusalem to Babylon— 2 after King Jeconiah, the queen mother, the eunuchs, the officials of Judah and Jerusalem, and the craftsmen and smiths had left Jerusalem. 3 [The letter was sent] through Elasah son of Shaphan and Gemariah son of Hilkiah, whom King Zedekiah of Judah had dispatched to Babylon, to King Nebuchadnezzar of Babylon. 4 Thus said the Lord of Hosts, the God of Israel, to the whole community which I exiled from Jerusalem to Babylon: 5 Build houses and live in them, plant gardens and eat their fruit. 6 Take wives and beget sons and daughters; and take wives for your sons, and give your daughters to husbands, that they may bear sons and daughters. Multiply there, do not decrease. 7 And seek the welfare of the city to which I have exiled you and pray to the Lord in its behalf; for in its prosperity you shall prosper. 8 For thus said the Lord of Hosts, the God of Israel: Let not the prophets and diviners in your midst deceive you, and pay no heed to the dreams they dream. 9 For they prophesy to you in My name falsely; I did not send them—declares the Lord. 10 For thus said the Lord: When Babylon's seventy years are over, I will take note of you, and I will fulfill to you My promise of favor—to bring you back to this place.

ה: רש"י - דברים כ:ה

ולא חנכו –לא דר בו. חינוך – לשון התחלה. ואיש אחר יחנכנו –ודבר של עגמת נפש הוא זה.

4) Rashi – Deuteronomy 20:5

BUT HAS NOT DEDICATED IT – has not yet dwelt in it. The term הנך denotes beginning a thing (here, it means beginning to live in it). **AND ANOTHER MAN DEDICATE IT** – which is a matter that causes grief of the spirit.

5) רמב"ן שם

והנה הכהן שהוא העובד את השם יזהירם ביראתו ויבטיחם, אבל השוטרים ידברו בנוהג שבעולם :**פן ימות במלחמה**, כי בדרך הארץ בכל המלחמות ימותו אנשים גם מכת הנוצחים. וצוה על השלשה האלה לשוב, כי לבו על ביתו וכרמו ועל אשתו וינוס.

5) Ramban – loc cit

While the Kohen who serves God charges them concerning His dread and assures them, the officers speak of the way of the world: "lest he die in battle..." The nature of things is that in every war there are casualties even among the victors. These three are therefore commanded to return from battle because their hearts are concerned with their homes, their vineyards and their wives and they will flee!

6) משנה - מסכת סוטה, פרק ח

א משוח מלחמה בשעה שמדבר אל העם, בלשון הקודש היה מדבר שנאמר "והיה, כקרבכם אל המלחמה; וניגש הכהן" (דברים כ,ב), זה כהן משוח מלחמה; "ודיבר אל העם" (שם), בלשון הקודש. "ואמר אליהם, שמע ישראל, אתם קרבים היום למלחמה, על אויביכם" (דברים כ,ג)--"על אויביכם" לא על אחיכם, לא יהודה על שמעון, ולא שמעון על בנימין, שאם תפלו בידם--ירחמו

EXEMPTIONS FROM BATTLE

MICHAEL HATTIN I michaelh@pardes.org.il

עליכם..."על אויביכם" אתם הולכים--שאם תפלו בידם, אינן מרחמין עליכם. "אל יירך לבבכם, אל תיראו ואל תחפזו ואל תערצו--מפניהם" (דברים כ,ג). "אל יירך לבבכם", מפני צהלת סוסים וצחצוח חרבות; "אל תיראו", מפני הגפת תריסין ושפעת הקלגסין. "אל תחפזו", מפני קול הקרנות. "אל תערצו", מפני קול הצווחה. "כי הי אלוהיכם, ההולך עימכם--להילחם לכם עם אויביכם, להושיע אתכם" (דברים כ,ד)--הם באים בנצחונו של בשר ודם, ואתם באים בנצחונו של מקום... "ודיברו השוטרים, אל העם לאמור, מי האיש אשר בנה בית חדש ולא חנכו, ילך וישוב לביתו" (דברים כ,ה)--אחד הבונה בית התבן, בית הבקר, בית העצים, בית האוצרות; אחד הבונה, ואחד הלוקח, ואחד היורש, ואחד שניתן לו מתנה. "ומי האיש אשר נטע כרם, ולא חיללו--ילך, וישוב לביתו" (דברים כ,ו)--אחד המטע כרם, ואחד המוטע חמישה אילני מאכל, אפילו מחמשת המינים; אחד הנוטע, ואחד המבריך, ואחד המרכיב; אחד הלוקח, ואחד היורש, ואחד שניתן לו במתנה. "ומי האיש אשר אירש אישה, ולא לקחה--ילך, וישוב לביתו" (דברים כ,ז)--אחד המארס את האלמנה, אפילו שומרת יבם; אפילו שמע שמת אחיו במלחמה, חוזר ובא לו. כל אלו שומעין את דברי כהן מערכי המלחמה וחוזרין, ומספקין מים ומזון ומתקנין חוזר ובא לו. כל אלו שומעין את דברי כהן מערכי המלחמה וחוזרין, ומספקין מים ומזון ומתקנין את הדרכים.

ב ואלו שאינן חוזרין: הבונה בית שער, אכסדרה, ומרפסת; הנוטע ארבעה אילני מאכל, או חמישה אילני סרק; המחזיר את גרושתו, אלמנה לכוהן גדול, גרושה וחלוצה לכוהן הדיוט, ממזרת ונתינה לישראל, בת ישראל לממזר ולנתין--לא היה חוזר. רבי יהודה אומר, אף הבונה בית על מכונו, לא היה חוזר; רבי אלעזר אומר, אף הבונה בית לבנים בשרון, לא היה חוזר.

ג אלו שאינן זזין ממקומן: בנה בית, וחינכו; נטע כרם, וחיללו; הנושא את ארוסתו, והכונס את יבמתו. שנאמר "נקי יהיה לביתו, שנה אחת" (דברים כד,ה), זה ביתו; "יהיה", זה כרמו; "ושימח, את אשתו" (שם), זו אשתו; "אשר לקח" (שם), להביא את יבמתו. אין מספקין מים ומזון, ואין מתקנין את הדרכים.

ד ייויספו השוטרים, לדבר אל העם, ואמרו מי האיש הירא ורך הלבב, ילך וישוב לביתוי (דברים כ,ח): רבי עקיבה אומר, ייהירא ורך הלבביי--כמשמעו, שאינו יכול לעמוד בקשרי המלחמה ולראות חרב שלופה. רבי יוסי הגלילי אומר, ייהירא ורך הלבביי--זה שהוא מתיירא מן העבירות שבידו, לפיכך תלתה לו התורה את כל אלו, שיחזור בגללן. רבי יוסי אומר, אלמנה לכוהן גדול, גדול, בתישה וחלוצה לכוהן הדיוט, ממזרת ונתינה לישראל, בת ישראל לממזר ולנתין--זה הוא ייהירא ורך הלבב."

ה ייוהיה ככלות השוטרים, לדבר אל העם; ופקדו שרי צבאותיי (דברים כ,ט)--בעקבו של עם מעמידין זקיפין לפניהם ולאחריהם, וכשילים של ברזל בידיהם; וכל המבקש לחזור, הרשות בידן לקפח את שוקיו: שתחילת ניסה נפילה, שנאמר יינס ישראל לפני פלשתים, וגם מגפה גדולה, הייתה בעםיי (שמואל א ד,יז), ולהלן הוא אומר ייוינוסו אנשי ישראל, מפני פלשתים, וייפלו חללים, בהר הגלבועיי (שמואל א לא,א).

ח:ו במה דברים אמורים, במלחמת הרשות. אבל במלחמת מצוה--הכול יוצא, אפילו "חתן מחדרו, וכלה מחופתה" (יואל ב,טז). אמר רבי יהודה, במה דברים אמורים, במלחמת מצוה; אבל במלחמת חובה, הכול יוצאין, אפילו "חתן מחדרו, וכלה מחופתה."

6) Mishna - Sotah, Chapter 8

1 The anointed for battle, at the time he talks to the people, he would speak in the holy tongue, as it is said, "And it shall be, when you draw near the battle, that the priest shall approach" (Deuteronomy 20:2)—this refers to the priest anointed for battle. "And speak to the people" (ibid) - in the holy tongue. "He shall say to them, 'Hear, O Israel, you are about to join battle with your enemy" (Deuteronomy 20:3)— "with your enemy" but not against your brother, not Judah against Shimon nor Shimon against Benjamin, that if you fall into their hand they shall have mercy on you... Rather against your enemies do you march, so that if you fall into their hand they will have no mercy on you. "Let not your courage falter, fear not, and do not tremble or be in dread of them" (Deuteronomy 20:3) "Let not your courage falter"-- at the neighing of the horses and the sharpening of swords; "Fear not" --at the crash of shields and the tramp of the soldiers boots; "Do not tremble" -- at the sound of trumpets; "Or be in dread of them" -- at the sound of battle cries. "For it is the Lord your God that goes with you"--they come [relying] upon the might of flesh and blood, but you come [relying] upon the might of the Omnipresent... "Then the officers shall address the people saying: 'Is there anyone who has built a new house but has not dedicated it? Let him go back to his home" (Deuteronomy 20:5). It is the same whether he built a house for straw, a house for cattle, a house for wood, or a storehouse; it is the same whether he built,

Pardes DT19 Institute of Jewish Studies

EXEMPTIONS FROM BATTLE

MICHAEL HATTIN I michaelh@pardes.org.il

purchased, inherited, or somebody gave it to him as a present. "'Is there anyone who has planted a vineyard but has never harvested it?" (Deuteronomy 20:6). It is the same whether he planted a vineyard or planted five fruit-trees and even of five different species; It is the same whether he planted, bent or grafted it, or whether he purchased, inherited or somebody gave it to him as a present. "'Is there anyone who has betrothed a woman [but who has not yet married her]?'" (Deuteronomy 20:7) It is the same whether he had betrothed a virgin or a widow, or even a woman awaiting levirate marriage, or even if a man heard that his brother had died in battle, he returns home. All these hear the priest's words concerning the battles of war and return home, and they supply water and food and repair the roads.

2 The following do not return home: He who built a gatehouse, a portico or a porch; He who planted four fruit trees or five trees which are not fruit-bearing; He who took back his divorced wife. If a high priest married a widow, or an ordinary priest married a divorcee or a woman who had been released from levirate marriage, or an Israelite married a mamzeret or a netinah [member of a caste of Temple servants, historically descended from the Gibeonites], or the daughter of an Israelite married a mamzer or a natin, he does not return home. Rabbi Yehudah says: even he who builds a house upon its [original] foundations does not return home. Rabbi Eliezer says: even he who builds a brick-house in the Sharon does not return home.

3 The following do not move from their place: He who built a new house and dedicated it, He who planted a vineyard and redeemed its fruit, He who married his betrothed, He who brought in his dead brother's wife; As it is said, "He shall be exempt one year for the sake of his household [to give happiness to the woman he married]" (**Deuteronomy 24:5**) "His household," this refers to his house; "Shall be" refers to his vineyard; "To give happiness to the wife" refers to his wife; "He married" to include his dead brother's wife. **These do not supply water and food and repair the roads.**

4 "Then the officers shall go on addressing the troops and say, 'Is there anyone afraid and disheartened, go and return to his house'" (Deuteronomy 20:8). Rabbi Akiva says: "afraid and disheartened" is to be understood literally, that he cannot stand in the battle lines and see a drawn sword. Rabbi Yose the Galilean says: "afraid and disheartened"—this is the one who is afraid because of the transgressions he has committed; therefore the Torah connected all these with him that he may return home on their account. Rabbi Yose says: a high priest who married a widow, an ordinary priest who married a divorcee or woman released from levirate marriage, an Israelite who married a mamzeret or netinah, and the daughter of an Israelite who married a mamzer or a natin—behold this one is "afraid and disheartened."

5 "And it shall be, when the officers have finished speaking to the people, they shall appoint captains of hosts at the head of the people" (<u>Deuteronomy 20:9</u>). And at the rear of the people they station guards in front of them and others behind them, with iron axes in their hands, and should anyone wish to flee, they have permission to strike his thighs, because the beginning of falling [in battle] is fleeing, as it is said, "Israel fled before the Philistines, and the people also suffered a great slaughter" (<u>I Samuel 4:17</u>) and elsewhere it states, "And the men of Israel fled before the Philistines and fell down slain" (<u>I Samuel 31:1</u>).

6 To what this apply? To a voluntary war. But in a war commanded [by the Torah] all go out, even a bridegroom from his room and a bride from her canopy. Rabbi Yehudah says: to what does this apply? To a war commanded by the Torah, but in an obligatory war all go out, even a bridegroom from his chamber and a bride from her canopy.